

Σκόπελος

τές και βιβλιογράφους του Παπαδιαμάντη διήγημα του συγγραφέα της «Φόνισσας», ο «'Αλιβάνιστος». 'Αλλά ή ή «Μούσα» παρουσίασε και συνεργασίες του Βλαχογιάννη, Πορφύρα, Μαλακάση κι έδειξε με την πρώτη εμφάνιση, ότι παρ' όλο που βγαίνει από νέους στέκεται σε πολύ ύψηλο επίπεδο. Στο πρώτο φύλλο της «Μούσας» δημοσιεύονται και διαλεχτές συνεργασίες νέων: του Ε.Ν. 'Επιφαναίδη, του Διαμάντη Παταγιάννη και του Τάκη Κ. Οικονομάκη. Στα 1935 βγήκαν στη Λάρισα τα «Θεσσαλικά Χρονικά». 'Αξιοπρόσεχτες είναι οι θρησκευτικές εκδόσεις του Βόλου, που τις έγκαινιάσε ο έμπνευσμένος Θεσσαλός μοναχός Ζωσιμάς 'Εσφιγμενίτης. Στα 1886 έβγαλε το 'Ημερολόγιον «'Η Φήμη», αργότερα το περιοδικό «'Προμηθεύς», όπου αποταμίευσε και ιστορική ύλη. "Όλα τα περιοδικά της Θεσσαλίας από τον «'Προμηθέα» ως στα «'Μετέωρα» των Τρικάλων θά τα ξεετάσω σε άλλο μου μελέτημα. Τό σπουδαιότερο Θεσσαλικό περιοδικό είναι ο «'Φιλότηχος» του Βόλου, που ανάμεσα στην άλλη σημαντική ύλη του, έδωσε αφιέρωμα ολάκερο τεύχος στη ζωή και το έργο του Κ. Θεοτόκη. Στα νεότερα χρόνια ή παράδοση του θρησκευτικού τύπου στο Βόλο συνεχίστηκε με το περιοδικό του θεολόγου Β. Καϊμάκη (1938), και την «'Αγιορείτικη Βιβλιοθήκη» του Σωτ. Σχοινά (1936). 'Ιδρυτής του περιοδικού αυτού φέρεται ο 'Αθανάσιος Λαυριώτης (Μοναχός Ιατρός). 'Αργότερα βγήκαν οι Λόγοι του Κοσμά του Αιτωλοῦ με επιμέλεια του Αὔγουστίνου Καντιώτη. Στην ίδια σειρά βγήκαν και άλλες θρησκευτικές εκδόσεις εκλαϊκευτικές. 'Η έκδοτική αυτή θρησκευτική κίνηση είναι δημιουργήμα της κοινωνικής εξέλιξης.

'Η επανάσταση του Κιλελέρ και τα 'Αθεικά του Βόλου είναι δυο μεγάλοι σταθμοί στην πολιτικοκοινωνική μας ιστορία. 'Η ίδρυση του Παρθεναγωγείου Βόλου είναι πρώιμο, προδρομικό δημιουργήμα του φωτισμένου θεσσαλικού άστισμού. Τό πέρασμα απ' τή Θεσσαλία του 'Αλ. Δελμούζου και ή πανελλήνια άπήχηση που είχε τό έργο του άναδείξανε τό Βόλο μέσα στην περίοδο της εξόρμησης του δημοτικισμού κέντρο πολιτιστικό προχωρημένης ανάπτυξης. 'Ο δημοτικισμός που είχε νά δείξει φωτισμένα, προοδευτικά μυαλά, τόσο στις τάξεις των επιστημόνων και δημοσιογράφων, όσο και στα πλατύτερα στρώματα του κοινού. Αυτό φαίνεται απ' τις βιβλιοθήκες, τά ιδρύματα, τους συλλόγους που ιδρύθηκαν κατά καιρούς στα θεσσαλικά κέντρα και ξεχωριστά στο Πήλιο. Οί Θεσσαλοί δημοτικιστές στάθηκαν άνεκαθεν άξιοι των μεγάλων εισηγητών του δημοτικισμού Φιλιππίδη και Ρήγα.

ΝΙΚΟΣ ΠΑΠΠΑΣ

'Εγεννήθη τῷ 1906 εἰς Τρίκαλα. 'Εσπούδασε τά νομικά εἰς τό Πανεπιστήμιον 'Αθηνῶν καί ἐξασκεῖ τό ἐπάγγελμα τοῦ Δικηγόρου ἐν 'Αθήναις ἀπό ἐτῶν εὐδοκίμως.

'Από νεαρῶς ἠσχολήθη μέ τήν λογοτεχνίαν καί τήν ποιήσιν. 'Ιδρυσε τοὺς συλλόγους: «'Ομίλον Φιλοτέχνων», τόν «'Μορφωτικόν» κλπ. μέ ἄλλους συμπολίτας του. Εἰς τά 1931 ἐξέδωκε μέ τόν μακαρίτην Νίκον Μπούραν τό λογοτεχνικόν περιοδικόν «'Επαρχία», τό ἴδιον δέ ἔτος ἐξέδωκε καί τήν ποιητικὴν του συλλογὴν «'Μάταια Λόγια». 'Ακόμη τὰς συλλογὰς: «'Τὸ αἷμα τῶν ἀθῶων», «'Τετράχρονη νύχτα», «'12 καί 5'» κ.ά. Δημοσιεύει εἰς περιοδικὰ καί ἡφμερίδας 'Αθηνῶν καί 'Επαρχιῶν ποιήματα μεγάλης πρωτοτυπίας καί εὐαισθησίας.

Ο ΑΔΕΡΦΟΣ ΜΑΣ

ΝΙΚΟΥ ΠΑΠΠΑ

'Ο ένας απ' τους αδερφούς μας πούζησε σε μιὰ λαμπρή εποχή
 άτολμος σαν απόβλητος και πιό ωραίος απ' όλους,
 είχε τραφεί με απόγνωση κι' άφηκαν μιὰ ίαχη
 παράξενη τά χρόνια που κύλαε με τους βώλους.

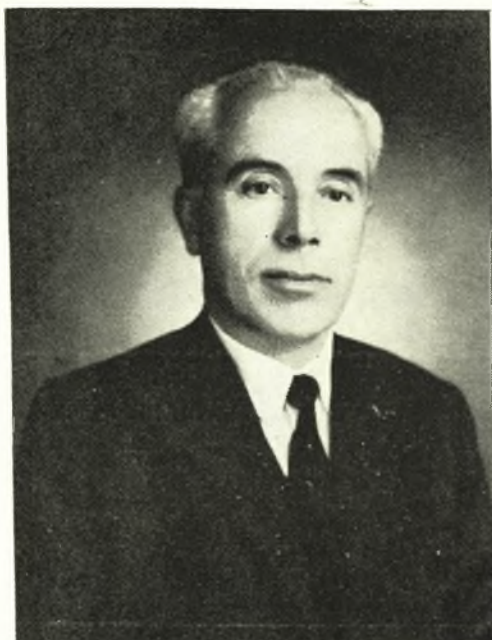
Στό σπίτι δέν τόν ντύσαμε με τήν στοργή των άλλων
 μόνο τά αισθήματα, λαοί, τόν χαιρονταν στους στίχους,
 έζησε με τήν φλογερή άνταρσία των μεγάλων
 και τά πορτραίτα των ποιητών που κρέμαγε στους τοίχους.

Σληρός, οὔτε μᾶς χάιδεψε, άγέρωχος στην αὔρα,
 άφινε τήν πυκνή κόμη του σαν λάβαρο έπηρμένο
 άγγελος άποτρόπαιος ωραίος ντυμένος μαῦρα
 έφυγε με τ' άγύριστα σά νάταν μαγεμένος.

'Αψογος, μᾶς προσπέρασε για τις παρόχθιες χώρες,
 έξαισιος ξένος πολιτειῶν λαμπρῶν πούχουν χαθει.
 Πῶς ήλθε; Δέν τόν πρόσεξαν οί μυστικές μας ώρες,
 κι' έπεσε άθῶα σαν τό μικρό παιδί νά κοιμηθῆ.

Πῶς έφυγε! Τό σπίτι μας οὔτε χαιρετισμό
 δέν άφισε μέσα απ' τά προγονικά τά βάθη
 τόσες γενιές έπέρασαν κι' έχουν οί απόγονοι ρυθμό
 τᾶσπιλα πάθη του και τά λαμπρά του λάθη.

Τρελοί σκοποῖ τοῦ έμύρωσαν τ' άβυσσαλέα του στήθη,
 στο μέτωπό του κράτησε τό άνέσπερο τό φῶς,
 όταν γλυκός αρχάγγελος για πάντα άποκοιμήθη
 πρώτη φορά μᾶς πίκρανε κι' αυτός σαν άδελφός....

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Έγεννήθη εις Παχτούρι Τρικάλων. Έσπούδασεν εις την Φιλοσοφικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Λαβὼν τὸ πτυχίον του ἐν συνεχείᾳ διορίσθη καθηγητὴς εις τὴν Μ. Ἐκπαίδευσιν. Ὑπηρετήσεν εις διάφορα Σχολεῖα Μ. Ἐκπαίδευσως τῆς Θεσσαλίας. Προαχθεὶς εις τὸν βαθμὸν τοῦ Γυμνασιάρχου, ὑπηρετήσεν ὡς Γυμνασιάρχης εις τὰ Γυμνάσια Πύλης καὶ Ἀ΄ Ἀρρένων Τρικάλων. Ἦδη ὑπηρετεῖ ὡς ἀναπληρωτῆς Γεν. Ἐπιθεωρητῆς Μ. Ἐκπαίδευσως τῆς Περιφέρειας.

ΑΘΑΝ. ΔΕΛΗΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ

Έγεννήθη τὸ ἔτος 1927 εις Ἑλληνοκάστρον Τρικάλων. Διορισθεὶς διδάσκαλος τὸν Νοέμβριον τοῦ ἔτους 1948, ὑπηρετεῖ ἔκτοτε ὡς Διευθυντῆς διαφόρων Δημοτικῶν Σχολείων τῆς περιφέρειας. Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1952 ὑπηρετεῖ εις τὴν γενέτειράν του, ἐνθα ἀναπτύσσει καὶ ἀξιόλογον ἐκπολιτιστικὴν - κοινωνικὴν δραστηριότητα.

ΒΑΓΓΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

Έγεννήθη ἐν Βόλῳ τῷ 1918. Έσπούδασεν εις τὴν Φιλοσοφικὴν Σχολὴν τοῦ Παν/μίου Θεσ/νίκης. Εἶναι ἀπὸ ἐτῶν ἐγκατεστημένος εις τὴν μακεδονικὴν πρωτεύουσαν ἐνθα διδάσκει εις τὴν τεχνικὴν Σχολὴν «Ὁ Εὐκλείδης». Ἔχει συνεργασθῆ εις λογοτεχνικὰ περιοδικὰ, δημοσιεύσας μεταφράσεις Ἀγγλῶν καὶ Ἀμερικανῶν πεζογράφων.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Έγεννήθη ἐν Πετρωῷ Καρδίτσῃς. Ὑπηρετήσεν ὡς διδάσκαλος εις τὰ Δημοτικὰ Σχολεῖα πολλῶν κοινοτήτων τῆς Θεσσαλίας. Ὡς Διευθυντῆς Σχολείων καὶ μέλος πολλῶν Ἐπιτροπῶν, συνέβαλε εις τὴν προώθησιν πολλῶν κοινωφελῶν ἔργων τῆς περιφέρειας. Ἦδη ὑπηρετεῖ ὡς Διευθυντῆς τοῦ Δημ. Σχολείου Δοξαρά Λαρίσης.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ι. ΧΟΡΜΟΒΑΣ

Έγεννήθη εις Καστράκι Καλαμπάκας τὸ 1908. Ἐπὶ 7/ετίαν διηύθυνε Σχολεῖα τῶν Νέων Χωρῶν καὶ κατόπιν τῆς Θεσσαλίας. Μετεξεπαιδεύθη εις τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν. Κατὰ διαστήματα ὑπηρετήσεν ὡς Ἀναπληρωτῆς Ἐπιθεωρητῆς τῶν Σχολείων τῶν Ἐκπαιδευτικῶν Περιφερειῶν Τρικάλων, Καλαμπάκας καὶ Βόλου. Μετατεθείς εις Ἀθήνας, διετέλεσε καὶ Διευθυντῆς Σχολείων, ὑπηρετεῖ δὲ ἤδη ὡς Ἐπιθεωρητῆς τῶν Σχολείων τῆς ΣΤ΄ Ἐκπαίδ. Περιφέρειας Ἀθηνῶν.

ΘΩΜΑΣ ΣΑΡΑΦΗΣ

Έγεννήθη εις Λάρισαν. Καθηγητής τῆς Θεολογίας καὶ ἱεροκήρυξ ἐν τῇ Μητροπολιτικῇ περιφερείᾳ Λαρίσης - Πλαταμώνης. Ἦδη ἀπὸ ἐτῶν ὑπηρετεῖ εις Λάρισαν καὶ ἀπολαμβάνει τῆς γενικῆς ἐκτιμῆσεως τῶν συναδέλφων του καὶ τῆς Λαρισαϊκῆς κοινωνίας. Ἀπὸ ἐτῶν ἐκπροσωπεῖ τὴν Ἱστορ. καὶ Λαογραφικὴν Ἑταιρείαν ἐν Θεσσαλίᾳ.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΒΑΓΕΝΑΣ

Ἐκ Πύλης Τρικάλων, γεννηθεὶς τὸ ἔτος 1927. Ἐφοίτησεν εἰς τὴν Παιδαγωγικὴν Ἀκαδημίαν Ἰωαννίνων λαβὼν ἐκ ταύτης τὸ πτυχίον του. Ὑπηρετήσεν ὡς διδάσκαλος εἰς διάφορα μουσουλμανικὰ σχολεῖα τῆς χώρας, ἤδη δὲ ὑπηρετεῖ εἰς τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον Πρίνου. Ἀναμιγνύεται εἰς ὅλας τὰς συλλογικὰς κινήσεις τοῦ κλάδου του.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΟΥΡΝΙΑΣ

Γενικός Ἐπιθεωρητὴς Μ. Ἐκπαιδεύσεως. Ἐγεννήθη εἰς Μηλέαν Δωριδος τὸ 1907. Μετὰ τὰς ἐγκυκλίους σπουδὰς του παρηκολούθησε μαθήματα Νομικῆς καὶ Φιλολογίας, λαβὼν πτυχίον φιλολόγου τὸ 1931. Ὑπηρετήσεν εἰς διάφορα σχολεῖα τῆς χώρας. Πτυχιόχος τοῦ Διδασκαλείου τῆς Μ. Ἐκπαιδεύσεως. Διακριθεὶς ἀνήλθε τὰς βαθμίδας τῆς ἐκπαιδευτικῆς ἱεραρχίας, προαχθεὶς εἰς Γενικὸν Ἐπιθεωρητὴν Μ. Ἐκπαιδεύσεως. Ὑπηρετήσεν εἰς Θεσσαλίαν, Πειραιᾶ καὶ Ἀθήνας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Ἐκ Τρικάλων, Ἐπίτιμος Γυμνασιάρχης. Ἐσπούδασεν ἐν Ἑλλάδι καὶ Γερμανίᾳ. Διετέλεσε Φιλολόγος καθηγητὴς τοῦ Γυμνασίου Τρικάλων καὶ Γυμνασιάρχης Καστορίας. Ἠγωνίσθη διὰ τὴν μετονομασίαν τῶν Τρικάλων μετὰ τὸ ἀρχαῖον ὄνομα τῆς πόλεως «Τρίκη», καθὼς καὶ διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ ἤρωος ταύτης Διονυσίου τοῦ ὑπὸ τῶν Τούρκων ἀποκληθέντος «Σκυλοσόφου», καὶ τὴν καθιέρωσιν ὡς πολιούχου τοῦ Ἁγ. Οἴκου-μενίου. Συγγραφεὺς πολλῶν ἱστορικῶν μελετῶν.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΟΛΟΤΣΙΟΣ

Ἐγεννήθη τῷ 1926 εἰς Παλαιομονάστηρο (Μπελέτσι). Ἐφοίτησεν εἰς τὴν Παιδαγωγικὴν Ἀκαδημίαν Λαρίσης, ἐξ ἧς ἔλαβε τὸ πτυχίον τοῦ διδασκάλου τῷ 1948, ὑπηρετῶν ἔκτοτε εἰς διάφορα Σχολεῖα τῆς Περιφέρειας. Ἀναπτύσσει καὶ ἀξιόλογον ἐξωσχολικὴν δραστηριότητα, ἀσχολεῖται μετὰ διαφόρους μελέτας, τὴν λαογραφίαν καὶ ποίησιν.

